

January 25, 2019

Kemikaliefri tvätt i kallvatten ifrågasätts av forskare

Kemikalier i samhället, Tvätt

Det svenska företaget Swatab säljer ett filtersystem för att tvätta kläder i kallt s.k. ultrarent vatten utan tvättmedel. Metoden har börjat tillämpas på ett antal fastighetstvättstugor i bl.a. Malmö, Göteborg och Norrköping samt på äldreboenden. Metoden ifrågasätts nu av forskare.

Den senaste tiden har det publicerats artiklar där forskare uttalar sig kritiskt och menar att det inte finns något vetenskapligt stöd för att metoden fungerar. Fem forskare från Lunds universitet har skickat brev till Energimyndigheten (STEM) där de varnar för att "företagets anspråk är grundlösa". Swatab har fått ca 2,9 miljoner av STEM, men myndigheten försvarar beslutet att bevilja bidrag. Enligt STEMs affärsutvecklare Leif Lyckebeck är myndighetens "tydliga uppdrag att stötta innovationer i deras utveckling fram till deras marknadsansering. Det innebär att vi går in i projekt i en tidig fas. Här har myndigheten en nyckelroll som kan bidra till ett hållbart energisystem. Det är viktigt att vi vågar". En ny ansökan på över 13 miljoner behandlas f.n. av STEM.

Företaget, som marknadsför metoden som "kemikaliefri" och därför miljövänlig och hälsosam, försvarar metoden och hävdar att vattnet får helt nya rengörande egenskaper när man plockat bort alla salter och mineraler. Ulf Ellervik, professor i kemi vid Lunds universitet, säger att "Det är ju bara hittepå. Vattnet får inga nya egenskaper bara för att man plockar bort salterna. Det mesta av vår smuts är fett och det måste du ha tvättmedel för att bli av med". Även Krister Holmlund, professor emeritus i ytkemi vid Chalmers, är kritisk och anser att de bostadbolag som har satsat på Swatabs teknik har blivit lurade. Professor Holmlund säger att "Egyptierna gjorde rengöringsmedel av pottaska och animaliskt fett, så redan för flera tusen år sedan insåg man att det behövs något i vattnet för att tvätten ska bli ren. För mig är det här fullständig nonsens, rena rama bluffen".

I forskarnas kommentarer till STEMs bidrag till Swatab-metodens utveckling skriver man bl.a.: "Jämfört med likvärdig tvätt i vanligt tvättmaskin och med vanligt kranvatten, vid lägre temperatur, kräver företagets utrusning extra kemikalier och energi, vilket ger en negativ miljöpåverkan". Det gäller användningen av omvänd osmos och jonbyte för att rena vattnet. Forskarna påtalar också att det högrena vattnet, så fort det träffar tvätten, inte längre är högre. Med ett räkneexempel kommer de till slutsatsen att en enda svettig träningsströja skulle omvandla mer än tio liter högre vatten till helt vanligt kranvatten. I forskarnas brev nämns att bidrag från STEM kan uppfattas som en kvalitetsstämpel och fungera som en språngbräda i marknadsföringen.

Åsa Melhus, professor i klinisk bakteriologi vid Uppsala universitet, oroas över risken för smittspridning när Swatabs teknik används i allmänna tvättstugor. Hon bedömer det som högst troligt att smittor kan överföras via tvättmaskinerna om inget bakteriedödande medel ingår i tvättprocessen. Framför allt svamp, stafylokocker och enterokocker kan sprida vidare. Även Magnus Rönmark, konsult med uppdrag i städbranschen, oroas över smittrisken och har anmält Swatab till miljöförvaltningen i Göteborgs stad.

BPHR har begärt ut Energimyndighetens akt beträffande Swatabs ansökningar.

Några exempel ur media (tyvärr vissa låsta artiklar):

[SVT Skåne: Tvättmetod utan tvättmedel kritiserar](#)

[Ny Teknik: Swatabs tvättekni anklagas för att vara bluff](#)

[Ny Teknik: Forskare om Swatabs nya tvättekni: "Pseudovetenskap"](#)

[ETC: Hyllad tvättmetod köps in för skattemiljoner - döms ut som bluff](#)

[ETC Göteborg: Staden studerar utdömd tvättekni](#)

♥ 0 Likes ↩ Share

Newer Post

[ECHA: Förslag till restriktioner för avsiktligt tillsatta mikroplaster](#)

Older Post

[Upphandlingsmyndighetens remiss: Hållbarhetskriterier för kemisk-tekniska produkter](#)

Hittar du inte det du söker? Prova här:

En del av

